

Fésűs Károly szobrászművész-szoborrestaurátor életműve, péceli alkotásai.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI:

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/egyház/szervezet/vállalkozás) neve:
Települési Értéktár Bizottság, POLGÁRMESTERI HIVATAL, 2119 Pécel,
Kossuth tér 1. +36 (28) 662 007, ertektar@pecel.hu

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai
Név: Települési Értéktár Bizottság, Pécel, Ivánkoviczné Polmüller Brigitta,
Levelezési cím: 2119 Pécel, Maglódi út 54.,

Telefonszám: 30-2187577

E-mail cím: polbrigitta@freemail.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI:

1. A nemzeti érték megnevezése: Fésűs Károly szobrászművész-szoborrestaurátor életműve, péceli alkotásai.

2. Fellelhetőségének pontos helye: lásd az 5. pontot.

3. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik **Helyi és Megyei Értéktár.**

4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Fésűs Károly 1942 októberében született Budapesten egyszerű család gyermekeként. 1945 márciusában költöztek ki a romos Budapestről Pécelre, ahol a nagyszülei éltek. Kisebbségi megszakításokkal azóta is Péceli lakos volt 2012-ben bekövetkezett haláláig. Középiskolai tanulmányait Rákoskeresztúron a mai Balassi gimnáziumban végezte. Már fiatal korában sokat rajzolt, festett, figurákat faragott, így természetes volt, hogy a Képzőművészeti Főiskola szobrász tanszakára jelentkezett, de mivel szülei osztályidegennek számítottak tehetsége ellenére, helyhiány miatt elutasították. Ezt követően sem adta fel elképzeléseit és azonnal jelentkezett restaurátornak. Sikertelenül megelőznie az akkori hivatali apparátust, mire átérték a papírok már felvételt nyert. S a Művelődési Minisztérium külön engedélyével a Szépművészeti Múzeumban képezhette magát. Farestaurátorként végzett, Németh Kálmán tanítványaként. Ezután a szerencse mellé szegődött, mert az Országos Műemléki Felügyelőség megbízta országos szintű restaurátori csoport felállításával, mellyel országos szinten dolgoztak tovább.

A szobrászatot is megtanulta. Somogyi József szobrászművész a főiskolán a szárnyai alá vette. Bejárhatott a főiskolára, illetve a művész műtermébe tanulni, dolgozni. Módja volt a szakmai ismeretek és fortélyok elsajátítására.

Pályáját restaurátorként kezdte el, majd a szobrászatban teljesedett ki, de tanított a 70-es évek végén a Faipari Szakmunkásképző Intézetben is. A magyar Állami Operaház és az MTV televíziós műsorai számára díszletet is készített. Mesterségbeli tudása kiváló anyagismerettel társult.

Szakmai ismereteit Lengyelországban, Németországban is bővítette. Törekedett a legkorszerűbb restaurálási technikák elsajátítására.

Dolgozott és alkotott szerte az országban. / Bp., Deák téri templom, Süllysáp, templom, Alsóörs, Öreg templom, Győr, Patikamúzeum, Pápa Keresztény Múzeum.

Restaurátori munkái mellett elsősorban szobraival vált ismertté. Számos faszobrot, kispasztikát, festményt készített, de szép tűzzománc ékszereket is.

Alkotásai megtalálhatóak külföldön is: Svájcban, az Egyesült Államokban (Pieta), Németországban, Ausztriában (Mistelbach).

Életében az egyházművészet volt a meghatározó.

A művészt 1975-ben választotta tagjává a Művészeti Alap, munkásságáért nívódíjat kapott.

Munkái közül néhány:

makói Immaculata-szobor (a Szent István-plébániatemplom kertjében).

A műemléki védelem alatt álló szobrot 1760 körül állították fel a parókia előtti térre. Az egyház 1999-ben megbízta Fésűs Károly szoborrestaurátort a műemlék helyreállításával. Ugyanitt az ezeréves ünnepség keretében a templom homlokzatára emléktáblát helyeztek el Szent István királyunk általa alkotott domborművével;

mátyásfüldi Szt. József plébánia szobrai: Betlehemi szoborcsoport, Szent Antal, Szűz Mária Szeplőtelen Szíve, Szent Alajos, Kis Szent Teréz, Feltámadt Krisztus;

Csengele: Szent Imre római katolikus templom szobrai, 2001;

Budapest, Ferenciek tere, nagyméretű kő kereszt;

Gróf Széchenyi István és a Kisfaludy gőzhajó emlékműve ,Balatonkenese, 1996;

Szent István mellszobra, 2001, Lepsény;

Balatonfüred, Világháborús Emlékmű restaurálása;

Isaszeg, I.Világháborús Emlékmű restaurálása;

Makó, Szent István emléktábla 2001;

Isaszeg, Szent István bronz szobor (2002);

Balatonkenese, Nepomuki Szent János szobor, restaurálás.

Sok egyházművészeti mű, illetve restaurálás mellett számos neves ember portréjának is alkotója:

Budapest, Mikroszkóp Színpad, Marton Frigyes portréja;

Mezőszentgyörgy, Eötvös Károly mellszobra,1996.

Az alábbi sorokat Fésűs Károly mondta egy riportban:

„A magyar történelemnek is vannak kiemelkedő eseményei, egyéniségei, amelyek büszkeséggel tölthetnek el bennünket, akikről példát vehetünk. Ilyen világító személyiség volt **Mindszenty József** is, akinek életútját, papi és emberi erényeit hazájában, a világban bátran tekinthetjük példamutatónak. Ezért gondoltam arra, hogy egy róla készült szoborral tisztelgek nagysága előtt, s bízom abban is, hogy most, a portré elkészülte után, mások is meghajthatják fejüket a magyar egyház büszkesége előtt, aki megalkuvás nélkül vállalta Isten, a hit s a haza szolgálatát.”

Fésűs Károly korunk egyik sokoldalú művésze. Plasztikáiban, festményeiben, szobraiban mindig a harmóniára a szépségre törekedett.

2009-ben Pécelért díjban részesült.

5. Indoklás az értéktárba történő felvételre:

Fésűs Károly Pécelen lakott, aktív résztvevője volt a helyi kulturális-közösségi életnek.

Sok munkáját készítette el lakóhelyén, magát pécelinek vallotta, s lentebb felsorolt alkotásai közvetlenül is Pécelhez és környékéhez köthetők:

Teréz anya dombormű az ESE péceli épületében (1997);

Szent Erzsébet szobor a Szent Erzsébet Általános Iskola bejáratánál (2003);

Szent Erzsébet dombormű Szent Erzsébet Általános Iskola aulájában (2008);

Hősök szobra restaurálása, Pécel;

Szent István szobor, Isaszeg;

Isaszeg, katolikus templom szószékének fafaragásos díszítése; Utolsó vacsora, fa dombormű, Feszület, Szűzanya;

Pécel, katolikus templom: festmények és restaurátori munkák.

2008-ban munkái egy részéből kiállítást rendeztek a péceli Művelődési Házban.

Sokan láthatták még a több részre szakadt országot ábrázoló Trianoni emlékművét, faragott kopjafáit a Történelmi Nemzeti Emlékparkban.

Fésűs Károly életműve mindezek alapján Pécelhez is szorosan kötődik, fentebb felsorolt alkotásai indokoltá teszik a helyi-, míg munkásságának egésze az országos értéktárba való felvételét.

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

ESE Híradó Pécel 2003, 2013.

Keresztény Értelmiségiek Szövetsége /Tóth F. dr. Makó/

Új Ember 2004.07.11.

The Hungarians cikkek.

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja.

2. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

Pécel, 2015. év február hó 9. nap

Ivánkoviczné Polmüller Brigitta